

T.B.A.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 3089
Tarih : 16.07.2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 16.07.2019
Sayı: -120.10-E.00000504745

E.00000504745

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Kadına yönelik erkek şiddetinin ülke genelinde ciddi bir artış göstermesi ve son derece yakıcı ve yıkıcı bir olgu hale gelmesine mukabil kadına yönelik her türlü şiddetin engellenmesine yönelik önemli bir adım olan İstanbul Sözleşmesi'nin gerekleri yerine getirilmediği gibi Sözleşme, hedef haline getirilmiş olup bunun yaratacağı olası etkilerin ve dahi olumsuzlukların araştırılması amacı ile Anayasa'nın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz. 16.07.2019

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

HDP Siirt Milletvekili

GEREKÇE

Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi, 1 Ağustos 2014'te yürürlüğe girmiş olup Sözleşme, Türkiye'ye kadına yönelik şiddetin önlenmesi konusunda pek çok yükümlülük getirmektedir. Ancak aradan geçen beş yıl zarfında şiddetin engellenmesi bir yana artan bir eğride olması, sorgulanmaya muhtaçtır. Hâlihazırda başta mensubu olduğum Halkların Demokratik Partisi tarafından eril şiddete ilişkin verilen önergeler ardı ardına reddedilirken, kadınların on yıllık kazanımlarının sonucu olan yasal düzenlemelerin de erkekler lehine kaldırılması iktidar partisi tarafından dile getirilmektedir. Kuşkusuz müftü tarafından kıyılacak olan nikâhının yasalaşması geçtiğimiz yıllarda gösterilen muhalefete rağmen gerçekleşmiş; hâlihazırda ise nafakaya ilişkin düzenlemenin erkek lehine değiştirilmesi iktidarın sürekli gündeminde. Elbette cumhurbaşkanı tarafından dillendirilen kadın üniversitesi kurulmasına yönelik söylemler de bundan ari değildir. Söylem ve eylem bazında iktidarın hayata geçirdiği tüm bu hususlar, kadın kazanımlarının kaldırılmasına dönük olmuştur.

Son günlerde hem iktidar hem de iktidara yakın medya ve kuruluşlar tarafından dillendirilen diğer bir husus da İstanbul Sözleşmesi'nin hedef gösterilerek kaldırılmasının salık verilmesidir. Cumhurbaşkanı tarafından **"Muhafazakâr camianın rahatsız olduğu hükümler var. Eleştiriler duyuyorum"** şeklinde gelen yorum; kadın kazanımlarından rahatsızlık duyan tüm çevreleri harekete geçirmiş ve Sözleşme, adeta toplumu bir felakete sürükleyeceğine dönük bir dil ve yöntemle yüksek perdeden eleştirilmeye başlanmıştır. Oysa İstanbul Sözleşmesi; kadına yönelik şiddeti ve aile içi

E.00000504745

şiddeti önlemede önemli bir adım olup Türkiye'nin ilk imzacısı olduğu, TBMM'r onayladığı sözleşme olması açısından dikkate değerdir. Geline aşamada 136
Sözleşme'yi hedefe alan bu yaklaşımın tüm kazanımları berhava edeceği açıktır.

Sözleşme'nin amacı; ***"kadınları her türlü şiddete karşı korumak ve kadına yönelik şiddet ve ev içi şiddeti önlemek, kovuşturmak ve ortadan kaldırmak; kadına yönelik her türlü ayrımcılığın ortadan kaldırılmasına katkıda bulunmak ve kadınları güçlendirme yolu da dâhil olmak üzere kadınlarla erkekler arasında maddi (fili) eşitliği sağlamak; ev içi şiddetin tüm mağdurlarının ve kadına yönelik şiddet mağdurlarının korunması ve bunlara yardım edilmesi için kapsamlı çerçeve, politika ve önlemler geliştirmek; kadına yönelik şiddeti ve ev içi şiddeti ortadan kaldırma amacıyla uluslararası işbirliğini yaygınlaştırmak; kadına yönelik şiddet ve ev içi şiddetin ortadan kaldırılması için bütüncül bir yaklaşımın benimsenmesi maksadıyla kuruluşların ve kolluk kuvvetleri birimlerinin birbiriyle etkili bir biçimde işbirliği yapmalarına destek ve yardım sağlamak"*** olarak tanımlanmıştır.

Sözleşme taraf devletlere, ***"herkesin, özellikle de kadınların, gerek kamusal gerekse özel alanda şiddete maruz kalmaksızın yaşama hakkını yaygınlaştırmak ve korumak için, gerekli olan hukuki ve diğer önlemleri"*** alma sorumluluğunu yüklemektedir. Türkiye, ülkenin sürekli gündeminde olan eril şiddet sonucu yaşam hakkı ihlalleri başta olmak üzere kadınların maruz kaldığı ağır hak ihlallerini sona erdirecek tek bir adım atmadığı gibi şiddetin bilhassa yargı pratikleri ile meşrulaşmasına zemin hazırlayıcı hamlelerde bulunmuştur. İlk imza edildiğinde iktidarın gurur kaynağı olarak lanse ettiği İstanbul Sözleşmesi'nin hedef gösterilmesinin tek bir izahı bulunmaktadır, o da, kadınları tamamen yok sayan bir zihniyet inşasına ilişkin tahayyüldür.

Toplumsal diğer yarısını oluşturan kadınların mücadelesi, kadınların on yıllar boyunca elde ettiği kazanımları ayakta tutmak ve ileriye taşımak için çığır açıcı olmuştur. Buna karşın kadını toplumsal yaşamdan soyutlayacak düzenlemelerin hayata geçirilmesinin toplumun tümü için büyük bir yıkım olacağı açıktır. Mevcut kadın kazanımlarının sahiplenilmesi ve daha da ileriye götürecek adımların atılması tüm toplumun geleceği için elzemdir. Bu nedenle Türkiye'nin ev sahipliğinde imzaya açılan İstanbul Sözleşmesi'nin içeriğinin tüm topluma iyi bir şekilde izah edilmesi ve gereklerinin yerine getirilmesi için çalışmalar yürütülmesi hayati önemde olup parlamento; halk egemenliğinin bir yansıması olarak, kadın kazanımları için derhal harekete geçmeli ve İstanbul Sözleşmesi'nin Türkiye'ye yüklediği sorumlulukların gerçekleştirilmesi için gerekli araştırma ve inceleme çalışmalarına başlamalıdır.

E.00000504745

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	Tulay
2	KEMAL PEKÖZ	ADANA	Kemal
3			
4	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	Berdan
5	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	Dilay
6	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	Filiz
7	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	Kemal
8	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	A. Acar
9	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	Necdet İpekyüz
10	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI	BATMAN	M. R. Tiryaki
11	FELEKNAS UCA	BATMAN	Feleknas Uca
12	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	E. Aydemir
13	SALİHE AYDENİZ	DİYARBAKIR	S. Aydeniz
14	MUSA FARİSOĞULLARI	DİYARBAKIR	M. Farisoğulları
15	SEMRA GÜZEL	DİYARBAKIR	S. Güzel
16	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	H. Özsoy
17	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	G. Paylan
18	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	İ. Taşcier
19	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	R. Tosun
20	ŞEVİN ÇOŞKUN	MUŞ	Ş. Çoşkun